

N. 7/1956.

STORA UTSKOTTETS betänkande N. 7/1956 med anledning av Ålands landskapsstyrelses framställning N. 44/1955 till Ålands landsting med förslag till landskapslag om kommunalbeskattning i landskapet Åland.

Landstinget, som fått mottaga lag- och ekonomiutskottets i ärendet avgivna betänkande, har därjämte inbegärt stora utskottets utlåtande.

Sedan lag- och ekonomiutskottets betänkande granskats och i ingressen omförmälda framställning genomgått beslut stora utskottet omfatta förenämnda betänkande med följande ändringar:

1. § 4 mom. 2 "kulturarbete bör rättas till "kulturbete".
2. § 4 mom. 8 "skattehektarsvärde bör vara "skattehektarvärde".
3. § 6 p. 7 föreslås i enlighet med lagutskottets utlåtande vara "Det arbete, uppskattat i penningar, den skattskyldiges hemmavarande barn eller andra familjemedlemmar, hustrun samt hemmavarande barns hustru undantagna, utfört till förmån o.s.v."
4. § 10 p. 5 föreslås vara "avgifter till pensions-, änke- och pupill- samt annan dylik kassa, i vilken det på grund av tjänst åligger honom att vara delägare, samt livförsäkringspremie, dock högst 2.000 mark per familjemedlem"; (Röstning 5 för 4 emot betr. livförsäkr. prem.)
5. § 10 p. 6 föreslås ändrad till "såsom underhållskostnad högst 15 procent av fastigheten";
6. § 43 mom. 1 andra meningen föreslås vara "Prövningsnämndens beslut med anledning av framställd anmärkning, bör efter avgörandet genast offentligen avsägas, och skall, såframt i längden".
7. Sista meningen i det av lag- och ekonomiutskottet föreslagna slutstadgandet föreslås i enlighet med lagutskottets utlåtande lyda: "Dock må bestämmelsen om beskattning av inkomst av lantbruksfastighet tillämpas enligt tidigare grunder i kommun, där bonitering ännu icke slutförts, till dess den genomförts."

En minoritet inom utskottet ville att avskrivningsprocenten på fartyg av järn (§ 9 p. 7) skulle höjas från 6 till 10 % samt att till § 10 skulle fogas en ny p. 11 innehållande stadgande om rätt till 5 % avdrag på löne- och pensionsinkomst. I § 11 mom. 8 föreslogs införande av "förlust av tjänst eller arbetsplats", men förföll förslaget vid omröstning. Likaså föreslogs i samma paragrafs andra moment en höjning av såväl den undre som den övre gränsen för barnavdraget, men förkastades förslaget.

I § 20 föreslogs avgivande av deklaration i tvenne exemplar, men

vann förslaget icke understöd. Beträffande husbondelönen föreslog ledamoten Ek vissa ändringar, men vann icke heller detta förslag understöd.

I anledning av de ovan under punkterna 1-7 föreslagna ändringarna skulle §§ 4, 6, 10 och 43 samt slutstadgandet erhålla följande lydelse:

§ 4.

Såsom lantbruksfastighet skall vid taxeringen anses lägenhet eller del därav, egen eller legd, där lantbrukshushållning eller skogsbruk bedrivs.

Enligt grunder, som angivas i rikets förordning om kommunalbeskattning i landskommuner, given den 26 februari 1954, skola för bestämmande av nettoavkastningen lantbruksfastigheternas ägor uppmätas och den odlade marken samt naturlig äng och betesmark graderas samt skogsmarken klassificeras. Till odlad mark hänföres åker samt därmed jämförligt kulturbete. Graderingen utföres på basen av jordmånens naturliga beskaffenhet och produktionsförmåga samt ägornas läge. Skogsmarkens klassificering utföres på basen av dess produktionsförmåga.

Beskattningen av odlad mark samt ängs- och betesmark grundas på lantbruksfastighetens areal, det arealen motsvarande poängtalet, reducerat till en hundra-del, samt det av landskapsstyrelsen fastställda beskattningvärdet för den härvid erhållna s.k. skattehektaren.

Beskattningen av skogsmark grundas på skogsmarkens areal, dennas klassificering samt det av landskapsstyrelsen fastställda penningvärdet för skattekubikmeter enligt följande skatteklasser:

	I A	I B	II	III	IV	V
Kubikmeter per ha	4,4	3,8	2,9	2,2	1,4	0,6

Såsom husbondelön beskattas värdet av den skattskyldiges inom lantbrukshushållning utförda arbete, ledning av arbetet däri inberäknad, uppskattad i penningar till belopp, som bort erläggas åt avlönad person. Såsom husbondelön må icke fastställas högre belopp än som motsvarar det arbete och ledningsarbete, som av den skattskyldige kan utföras.

Husbondelönen uppskattas utgående från det medelarbetsvärde per skattehektar odlad jord i kommunen, som taxeringsnämnden fastställer, med ledning av de anvisningar landskapsstyrelsen äger utfärda.

Skattbar husbondelön kan minskas med beaktande av den tid den skattskyldige ägnat sig åt annat förvärvsarbete eller åt allmänt uppdrag, såvitt därigenom erhållits skattbar inkomst.

Avviker odlings- eller produktionssättet på någon lantbruksfastighet väsentligt från det i kommunen allmänt brukliga skall eventuell härigenom erhållen tilläggsinkomst skäligen beaktas vid fastställandet av fastighetens skattbara avkastning. Odlings- eller produktionssätt anses

avvika från det i kommunen allmänt brukliga, om fastighetsens åkerodling i betydande utsträckning omfattat växter, vilkas odlande icke beaktats vid fastställande av skattehektarvärde, eller växter vilka kräva intensivare odlingssätt än vanligt och vilka icke pläga såsom åkerväxter odlas i kommunen, eller om lantbruksprodukternas omsättning i penningar skett på ett väsentligt annorlunda och fördelaktigare sätt än i kommuner i allmänhet.

Har fastighets avkastning nedgått i följd av frost, översvämning, hagel, skogseld eller annat dylikt i avsevärt större mån än i kommunen i allmänhet, skall sådan minskning av inkomsten i skälig mån beaktas vid uppskattningen av denna.

§ 6.

Såsom inkomst räknas även

1) vad skattskyldig för sin och sin familjs räkning tillgodogjort sig av avkastningen från näring eller annan fastighet än lantbruksfastighet eller av varor, som han tillverkat eller tillsaluhållit, ävensom delägare i öppet, kommandit- eller rederibolag eller med dem jämförliga sammanslutningar tillgodoräknad skälig lön, som fastställts vid taxeringen av sammanslutningen, för det arbete delägaren utfört såsom anställd i företaget;

2) vid överlåtelse av rörelses maskiner, redskap eller annan sådan bruksegendom återbekommen, vid tidigare taxering godkänd avskrivning;

3) dividend eller utdelning, som den skattskyldige uppburit från aktiebolag;

4) den vinst, som affärsföretag kan uppskattas ha av sin inom kommunen bedrivna rörelse, även om densamma utövas genom agentur, avdelningskontor, filial eller annat dylikt organ;

5) vinster av tillfällig natur, därunder inbegripen vinst av icke yrkesmässig avyttring av sådan fast eller lös egendom, som säljaren genom köp eller byte förvärvat, om den fasta egendomen varit i säljarens ägo under mindre än tio år och lösegendomen under mindre än fem år, dock efter avdrag av möjligen liden förlust av andra likartade överlåtelser;

6) förmån, uppskattad i penningar, som den skattskyldige åtnjutit genom egen eller fri bostad för sig och sin familj, beräknad av taxeringsnämnden med ledning av de anvisningar landskapsstyrelsen äger utfärda;

7) det arbete, den skattskyldiges hemmavarande barn eller andra familjemedlemmar, hustrun samt hemmavarande barns hustru undantagen, utfört till förmån för den skattskyldiges lantushåll, därest de icke särskilt

beskattas, dock ifråga om envar familjemedlem med beaktande av de avdrag, vilka i §§ 10 och 11 omförmälas samt så, att arbetsvärdet icke får överstiga det belopp, som förutsättes av det på fastigheten erforderliga kropps- och ledningsarbetet;

8) av trädgård, fiskevatten, jaktmarker och övriga därmed jämförliga förmåner erhållen nettoinkomst.

§ 10.

Skattskyldig är berättigad att från sin inkomst avdraga

1) för jord, förutom staten och landskapet tillhörig, erlagda legoavgifter;

2) ränta å gäld;

3) förlust av skattskyldigs näringsverksamhet, som icke är att hänföra till kapitalförlust;

4) obligatoriska försäkringsavgifter såsom folkpensionspremie samt avgifter, som erlagts till arbetslöshetskassor, och skogsvårdsavgifter ävensom barnbidragspremier;

5) avgifter till pensions-, änke- och pupill- samt annan dylik kassa, i vilken det på grund av tjänst eller befattningsålder ligger honom att vara delägare, samt livförsäkringspremie, dock högst 2.000 mk per familjemedlem;

6) såsom underhållskostnad för fastighet, som icke är lantbruksfastighet, i ett för allt högst 15 procent av den beräknade avkastningen från fastigheten;

7) vad inhemsk försäkringsanstalt enligt lag bör överföra till ersättnings- eller premiereserv;

8) vad sparbank eller andelskassa bör erlagga till sparbankernas eller andelskassornas säkerhetsfond;

9) vad näringsidkare under skatteåret erlagt i gottgörelse å köp och försäljning, återbäring av överskott samt års- och omsättningsrabatt;

10) vad arbetsgivare från inkomsten av sin rörelse erlagt till av honom grundad pensionsanstalt eller pensionsstiftelse intill det belopp, som enligt försäkringstekniska grunder erfordras till täckande av anstaltens eller stiftelsens av pensionsförbindelserna härflytande pensionsansvarighet.

§ 43.

I landskommun bör taxeringslängden på dag, som i den i § 41 mom. 1 nämnda kungörelsen angivits, framläggas vid prövningsnämndens sammanträde till allmän granskning, varvid envar lämnas tillfälle att mot längden göra den anmärkning, vartill han beträffande den honom ågångha

taxeringen finner anledning. Prövningsnämndens beslut med anledning av framställd anmärkning, bör efter avgörandet genast offentligen avsägas och skall, såframt anmärkningen godkännes, därav föranledd ändring införas i längden.

Den, som icke nöjes åt prövningsnämndens beslut, äger rätt att däröver anföra skriftliga besvär i länsstyrelsen i landskapet Åland. Besvärsskriften jämte det överklagade beslutet skall inlämnas till länsstyrelsen inom trettio dagar från dagen, då beslutet i prövningsnämnden avsades. Besvärshandlingarna kunna även till länsstyrelsen insändas i enlighet med vad därom särskilt är stadgat.

Denna landskapslag träder i kraft den 1 januari 1957, dock så att taxering enligt densamma första gången verkställs år 1958. Genom denna landskapslag upphäves med verkan från den 1 januari 1958 samtliga i landskapslagen om kommunalförvaltning i Mariehamn, given den 14 juli 1948, samt i landskapslagen om kommunallag för landskommunerna i landskapet Åland, given den 21 augusti 1930, ingående stadganden angående beskattning jämte i dem senare gjorda ändringar. Dock må bestämmelserna om beskattning av inkomst av lantbruksfastighet tillämpas enligt tidigare grunder i kommun, där bonitering ännu icke slutförts, tills den genomförts.

Hänvisande till förestående föreslår utskottet värdsamt

att Landstinget måtte antaga förslaget till landskapslag om kommunalbeskattning i den form lag- och ekonomiutskottet föreslagit med beaktande av de ändringsförslag, stora utskottet ovan framfört.

Mariehamn den 20 mars 1956.

På stora utskottets vägnar:

Harry Johansson.

Curt Carlsson.

Närvarande i utskottet: ordföranden Harry Johansson, viceordföranden Hugo Elfsberg samt ledamöterna Gүнhild Berglund, Sigurd Danielsson, Gustav Ek, Gustav Jansson, Sven Lindholm, Einar Sundin, Bertel Söderlund, Wilh. Wilén.